
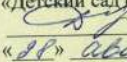

Муниципальное бюджетное учреждение
«Детский сад общеразвивающего вида № 27»
Нижнекамского муниципального района Республики Татарстан

«Принято»
На педагогическом совете, протокол № 1
от «28» августа 2020 г.
Старший воспитатель МБДОУ №27 НМР РТ
 Низамова А.Н.

«Утверждено»
Заведующий муниципального бюджетного дошкольного образовательного
учреждения
«Детский сад общеразвивающего вида №27»НМР РТ
 Диниева Х.Х.
«28» августа 2020 г.

Рабочая программа
по обучению детей татарскому языку
муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения
«Детский сад общеразвивающего вида № 27»
Нижнекамского муниципального района Республики Татарстан
на 2020 – 2021 учебный год

ЭЧТӘЛЕК

I НЧЕ БҮЛЕК. Максатчанлык		
1.	Кереш сүз	
1.1	Программаның максаты һәм бурычлары	
1.2	Программа принциплары	
1.3	Балаларның яшь үзенчәлекләре	
1.4	МБМББУнең милли составы	
1.5	Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр	
II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлекле		
2.1	“Минем өем” проекты буенча тематик план (4-5) яшь	
2.2	“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча тематик план (5-6) яшь	
2.3	“Туган телдә сөйләшәбез” программасы буенча тематик план (3-4 яшь)	
2.4	“Туган телдә сөйләшәбез” программасы буенча тематик план (4-5 яшь)	
2.5	“Туган телдә сөйләшәбез” программасы буенча тематик план (5-6 яшь)	
2.3	Эш төрләре һәм формалары	
2.4	Инновацион эш	
2.5	Татар(ана) телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү	
2.6	Коррекция эше	
2.7	Ата- аналар белән эш	

2.8	Педагогик коллектив белән эш	
2.9	Мәктәп белән бәйләнеш	
III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру		
3.1	Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар	
3.2	Программаны тормышка ашыру өчен материалъ техник шартлар	
3.3	Циклограмма	
3.4	Белем бирү эшчәнлеге челтәре	
3.5	Әдәбият	

Кереш сүз

Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү буенча эш программасы (алга таба – Эш программасы) - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә, үзара һәм өлкәннәр белән аралашырга өйрәтү, төрле яктан үсеш өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора.

Эш программасы Федераль дәрәжәт белем стандартына (ФГОС) нигезләнәп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтижәләренә, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Эш программасы мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив -хокукый актлар нигезләмәләренә көйләнгән.

Федераль жирлегендә:

- 29.12.2012елдан № 273-ФЗ « Россия Федерациясенә белем бирү турында» Федераль законы;
- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәрәжәт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);
- СанПиН 2.4.1.3049-13 « Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының эш шартларын, режимын оештыру буенча санитар-эпидемиологик таләпләр» раслау турында Россия Федерациясе баш дәрәжәт табибы 2013 ел 15 май 26 нчы номерлы боерыгы;
- “Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру” (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боерыгы);

Төбәк жирлегендә: - Татарстан Республикасының 2013ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;- Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәрәжәт телләре һәм башка телләр турында” Законы;

Мәктәпкәчә белем учреждениесе жирлегендә:

- МБМББУ Уставы;
- МБМББУнең төп белем бирү программасы турында нигезләмәсе;

Эш программасы өч бүлектән (максатчанлык, эчтәлекле, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре бунча куелган бурычларны күздә тотта.

Аңлатма язуы.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары нигезендә кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшәргә өйрәтү программасы, уку-методик комплекты (УМК) төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләрен, “Минем өем” (4-5 яшь), “Уйный – уйный үсәбез” (5-6 яшь), “Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар” (6 - 7 яшь) проектларын үз эченә ала. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына, сөйләм барлыкка килү концепциясенә (Л. С. Выготский, В. В. Давыдов, Е. И. Пассов, П. Я. Гальперин), гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Балаларны татар телендә сөйләшәргә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдәгә сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар, интерактив уеннар тора.

Яңа материал тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә; төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтәп) өйрәтелә; уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла; хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырыла: “Исемен әйтсәң бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин”. Өйрәнгән лексиканы сөйләмдә кулланганда “Бу кем?”, “Кем юк?”, “Кәрзиндә нәрсә бар?”, “Нәрсә юк?”, “Серле янчык”, “Әйе-юк”, “Дөресен әйт” дидактик уеннары уйнала.

Аралаша белү күнекмәләре булдырганга “Әйдәгез танышабыз”, “Кунакны сыйла”, “Кибеттә”, “Кафеда”, “Телефоннан сөйләшү” уен ситуацияләре оештырыла.

І НЧЕ БҮЛЕК. Максат

Программаның максаты һәм бурычлар:

Максат: Информацион – коммуникатив технологияләр, уен – ситуацияләр, күргәзмәлекле кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртәргә, җавап бирергә күнектәрү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зинен сәләтләрен үстерү.

4. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен, бер – беренне тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

Программа принциплары.

Коммуникативлылык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга эзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Күрсәтмәлелек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү.

Интеграция принцибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү.

Балаларның яшь үзәнчәлекләре

Урганчылар төркеме (4-5 яшь)

Бу яшьтә баланың өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашуда мөстәкыйльлеге үсеш ала. Балалар өлкәннәр белән практик эшләрдә (йомыш үтәү, күмәк уеннар) аралашуны дәвам итү өстенә интеллектуаль аралашуга да омтылалар. Бу күпсанлы сораулар (Нигә?, Ни өчен?, Нәрсә өчен?) бирүдә һәм өлкәннәрдән яңа информация алырга теләүдә күренә. Балаларның сүзлегендә теләктәшлек, кеше хәленә керә белү, кызгану сүзләре барлыкка килә. Яшьтәшләрен үзләренә жәлеп итү өчен балалар аралашуның ситуациясенә карап, интонация, ритм, сүз тизлеген жайлылар. Өлкәннәр белән аралашу вакытында сөйләм этикеты кагыйдәләрен үтәп, исәнләшү, сабуллашу, рәхмәт әйтү, гафу үтенү, юату, кызгану, кеше хәленә керә белү сүзләрен кулланалар. Бу яшьтә баланың сөйләмә бәйләнешле һәм эзлекле була.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

Алтынчы яшьтә баланың сөйләм үсешендә мөһим үзгәрешләр барлыкка килә.

Авазларны дөрес әйтү бу яшьтә норма булып тора. Балаларда (чит телгә), татар теленә карата кызыксынулары арта, шул телдә сөйләшәргә, жырларга, аудио – видеоязмалар тыңларга, телевизион тапшырулар карарга теләкләре үсә. Балалар сөйләмдә гомумиләштерүче,

күпмәгънәле сүзләр, антонимнар, синонимнар куллана башлылар. Аларның сүзлегә профессияне, социаль учреждениеләрне аңлатучы сүзләр, фыгыльләр, сыйфатлар хисабына баетыла. Балалар сөйләм әдәбе кагыйдәләрен өйрәнәп, мөстәкыйль рәвештә уенлы һәм эшлекле диалоглар төзәргә, туры һәм кыек сөйләмне кулланырга өйрәнәләр, тасвирлау һәм хикәяләрү монологында геройның хәлен, кәефен, эпитетлар һәм чагыштырулар кулланып, бирергә сәләтле. Балалар үзара кара – каршы сөйләшәргә, үзләренә юнәлгән сөйләмне аңларга һәм шулай ук тиешле репликаны кулланып җавап бирергә сәләтлеләр. Бу яшьтәге балалар уен ситуацияләре, проблемалы – эзләнүле уен ситуацияләрен барлыкка китереп, күрсәтмә эсбаплар, мәгълүмати – аралашу технологияләрен кулланып аралашырга өйрәнәләр

Программа үзләштерүдә көтелгән нәтижәләр

Уртанчылар төркеме (4-5 яшь) “Минем өем” проекты

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары

1. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якын кешеләре, уенчыклар, ашамлыклар хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү.
3. Тәрбияче әйткән сүзләренә, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү.
4. Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белү күнекмәләрен үстерү.
5. Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән җавап кайтару күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге

Лексик минимум – якынча 62 сүз.

“Минем өем” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар”) буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләрү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исеменәренә мәгънәсен аңлату һәм аларны дәрәс әйтү күнегүләре эшләрү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчыклар (*туп, машина, курчак, эт, песи куян, аю*), ашамлыклар (*алма, ити, сөт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләренә аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмдә кабатлы белү күнекмәләрен булдыру. *Алма бир. Мә, алма.*

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап җавап бирергә өйрәтү.

-Бу кем? – Бу *әти*.

-Бу нәрсә? – Бу *туп*.

Нинди? соравын аңларга, дөрес жавап бирергә өйрәтү.

-Туп нинди? – Кечкенә.

-Машина нинди? – Матур. Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә жавап кайтарырга өйрәтү. (Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле).

-Бу нәрсә? – Бу туп.

-Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белүләренә ирешү (мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал).

-Мә, куян. – Бир куян.

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү.

Зур машина ал. Тәмле алма бир.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләрне дөрес, урынлы куллану.

Исәнме. – Исәнмесез. Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. - Мин Оля. Мин малай - Мин Коля.

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрне (әйе, юк) дөрес кулланырга өйрәтү
Син Коля? – Әйе.

Син кыз? – Юк, мин малай.

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

Син кем? – Мин Коля.

Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтижеләре

Ирешелгән нәтижеләр:

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрне аңлап, үти белә.

Тәрбияче әйткән сүзләрне, кыска фразаларны кабатлап әйтә белә.

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белә.

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән жавап кайтара белә.

Бер-берсе һәм өлкәннәр белән 62 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Татар телендә сөйләшү теләге бар.

Әйбер исемнәренә мәгънәсен аңлый һәм аларны дөрес әйтә белә.

Гаилә, уенчыклар, ашамлыклар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар.

Өйрәнгән сүзләрне аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә.

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, жавап бирә.

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлый һәм сөйләмдә җавап кайтара белә.
Тәрбияче әйткән сүзләргә, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәргә аңлап үти.
Тәрбияче әйткән билгә буенча предметны таба, күрсәтә белә.
Үз исемен дәрәҗә әйтә, исәнләшә, сабуллаша белә, сүзләргә дәрәҗә, урынлы куллана.
Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләргә дәрәҗә куллана белә.
Мин, син алмашлыкларын аңлай һәм урынлы куллана.
Кечкенә күләмдә шигырьләр, җырлар белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Сүз байлыгы аз.
Бирелгән лексиканы ишетеп аңлай, куллана белми.
Сорауларны аңлай, җавап бирә алмый.
Мин, син алмашлыкларын урынлы куллана белми.

Зурлар төркеме (5-6 яшь) “Уйный – уйный үсәбез” проекты

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары

1. Тирә- юнь күзаллавын киңәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй җиһазлары, ашамлыктар темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру.
2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белүләргә ирешү.
3. Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү.
4. Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.
5. Боерык фигураларне сөйләмдә аңлап дәрәҗә куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлегә

Лексик минимум – якынча 45 сүз.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Гаилә”, “Ашамлыктар”, “Уенчыктар”, “Саннар”, “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баепу, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл урындык, карават, баллы, ничә, нинди, алты, җиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләргә ныгыту, урынлы куллану. (*Әйе, юк*)

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру.

- *Бу кызыл талинка.*

“Минем өем” проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләргә ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигыльләргә (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенң нәтижеләре

Ирешелгән нәтижеләр:

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белә.

Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта 107 сүз кулланып татар телендә аралаша.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана.

Боерык фигыльләргә сөйләмдә аңлап, дәрәс куллана.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты темалары (“Таилә”, “Ашамлыклар”, “Уенчыклар”, “Саннар” , “Яшелчәләр”, “Савыт-саба”, “Киёмнәр”, “Шәхси гигиена”, “Өй җиһазлары”, “Бәйрәмнәр”) буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләргә аңлай, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.

Боерык фигыльләргә сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Тәрбияче һәм ата- аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижеләр:

Сүз байлыгы аз.

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлай, куллана белми.

Сорауларны аңлай, мөстәкыйль рәвештә сорау куя белми.

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана алмый.

II НЧЕ БҮЛЕК. Эчтәлекле

УРТАНЧЫЛАР ТӨРКЕМЕ «МИНЕМ ӨЕМ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН

АКТИВ СҮЗЛӘР	СӨЙЛӘМ ҮРНӘГЕ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДӘФТӘРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
ГАЙЛӘ – 18 СӨГАТЬ (1-18)		
<p>эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз</p> <p>исәнме</p> <p>эт песи</p> <p>әйе юк сау бул</p> <p>әби бабай</p>	<p>-Бу кем? -Эти (эни, бабай, әби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, әби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз! -Исәнме, эни (эти, бабай, әби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, әби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда. -Син Коля? -Әйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Әйе (юк). -Эти? (эни, бабай, әби, кыз, малай). -Әйе. -Эни? (эти, бабай, әби, кыз, малай). -Юк. -Малай?</p>	<p>Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дулашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”</p>

эйбэт	-Юк, кыз. -Кыз? -Әйе, кыз. -Хәлләр ничек? -Әйбәт.	
АШАМЛЫКЛАР – 12 СӘГАТЬ (19-30)		
ипи алма сөт чәй мә рәхмәт тәмле кил монда утыр аша эч	-Мә, ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, әби. -Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт. -Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт. -Мә, тәмле алма (ипи). -Мә, ипи (алма) аша. -Мә, сөт (чәй) эч.	Аудиоязма №24-39 Дәфтәрдә эш №5-10 Мультфильмнар: 1. “Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”
УЕНЧЫКЛАР – 18 СӘГАТЬ (31-48)		
бир туп зур кечкенә матур курчак куян аю	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю). -Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю). -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). -Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (аю, куян, туп)? -Юк.	Аудиоязма №40-53 Дәфтәрдә эш №11-13 Мультфильмнар: 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәләгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

<p>хэллэр ничек? уйна</p> <p>пычрак чиста ю</p>	<p>-Бу нэрсэ? -Аю (курчак, куян, туп). -Мэ, аю (курчак, куян, туп). Уйна. -Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенэ. - Мэ, зур аю (курчак, куян, туп). - Мэ, кечкенэ аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна). -Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю. -Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Эйе, туп чиста). Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	
САННАР - 6 СЭГАТЬ (49-54)		
<p>бер ике өч дүрт биш</p>	<p>-Ничэ? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. -Ничэ малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничэ кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. -Өч? -Юк. -Ике? -Эйе.</p>	<p>Аудиоязма №54-60 Дэфтэрдэ эш №14 Мультфильм: 1. “Уйный-уйный санийбыз”</p>

	-Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	
КАБАТЛАУ - 6 СЭГАТЬ (55-60)		
		Аудиоязма №61-64 Дэфтэрдэ эш №16-17 Мультфильм: 1. “Күңелле ял итэбэз”

**ЗУРЛАР ТӨРКЕМЕ
«УЙНЫЙ-УЙНЫЙ ҮСЭБЕЗ» ПРОЕКТЫ БУЕНЧА ТЕМАТИК ПЛАН**

АКТИВ СҮЗЛЭР	СӨЙЛӨМ ҮРНЭГЕ	АУДИОЯЗМА ЭШ ДЭФТЭРЕ АНИМАЦИОН СЮЖЕТ
КАБАТЛАУ – 3 СЭГАТЬ (1-3)		
	“Минем өөм” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дэфтэрдэ эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
ЯШЕЛЧЭЛЭР – 21 СЭГАТЬ (4-24)		
кишер баллы ничэ суган бэрэнге	-Бу нэрсэ? -Кишер. -Мэ, кишер. -Нинди кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр)? -Зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Мэ, зур (кечкенэ) кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Рэхмэт. -Зур кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) -Кечкенэ кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр)	Аудиоязма №2-24 Дэфтэрдэ эш №2-6 Мультфильмнар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибэз” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшлэми, шул ашамый”

<p>кыяр кэбестэ нинди</p> <p>алты жиде сигез тугыз ун</p>	<p>-Чиста кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Пычрак кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. -Мэ кишер(алма), аша. Баллы? -Әйе, баллы. Рэхмэт. -Ничэ кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр)? Сана. -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кил монда. Мэ, ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Ике (1-10) кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) -Оля, кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер) бир. -Мэ, кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер). -Рэхмэт. -Коля, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэңге, кишер, кыяр) бир. -Мэ, (1-10) кэбестэ (суган, бэрэңге, кишер, кыяр). -Сау бул, Коля. -Ничэ кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер)? -Бер (1-10) кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер). -Кыяр (суган, бэрэңге, кэбестэ, кишер) пычрак. -Бу туп. -Туп (алма) нинди? -Туп (алма) сары (кызыл, яшел) -Нинди туп (алма) юк? -Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк. -Кишер (суган, бэрэңге, кэбестэ, кыяр) кирэк? -Кирэк. -Коля, нэрсэ кирэк? -Кыяр (суган, кишер, бэрэңге, кэбестэ) кирэк. -Нинди кыяр?</p>	
---	--	--

кызыл сары яшел нәрсә кирәк? юа	-Яшел (тәмле, чиста) кыяр. -Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) юа.	
АШАМЛЫКЛАР – 6 СӘГАТЬ (25-30)		
аш ботка	тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй) -Нәрсә кирәк? -Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) кирәк. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге)? -Тәмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) аша (эч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кәбестә, кыяр, бәрәңге) тәмле.	Аудиоязма №25-29 Дәфтәрдә эш №7, 8 Мультфильм: 1.“Аш бүлмәсе”
САВЫТ-САБА - 6 СӘГАТЬ (31-36)		
кашык тәлинка чынаяк зәңгәр	-Кашык (тәлинка, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинка, чынаяк)? -Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). -Ничә кашык (тәлинка, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинка, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинка, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинка, чынаяк).	Аудиоязма №30-37 Дәфтәрдә эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
КИЕМНӘР - 6 СӘГАТЬ (37-42)		
күлмәк чалбар	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар). чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар).	Аудиоязма №38-43 Дәфтәрдә эш №11, 12

ки сал йокла	<p>күлмэк (чалбар) юк. -Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк (чалбар). -Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мэ, чалбар (күлмэк). -Рэхмэт. Курчак, мэ, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.</p>	<p>Мультфильм: 1. “Киемнэр кибетендэ” 2. “Шаян уенчыклар”</p>
ШӘХСИ ГИГИЕНА – 3 СӘГАТЬ (43-45)		
бит кул хәерле көн	<p>-Хәерле көн. -Мэ су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.</p>	<p>Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дәфтәре №13, 14 Мультфильм 1. “Ни өчен киемнэр югалган?”</p>
ӨЙ ЖИҺАЗЛАРЫ – 3 СӘГАТЬ (46-48)		
өстәл урындык карават	<p>-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мэ зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мэ кечкенә карават (өстәл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зэңгэр) карават. -Мэ, зур карават. -Рэхмэт.</p>	<p>Аудиоязма № 49 Эш дәфтәре №15 Мультфильм: 1. “Маша һәм өч аю”</p>
БӘЙРӘМ “ТУГАН КӨН” – 9 СӘГАТЬ (49-57)		
яратам	<p>-Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны)</p>	<p>Аудиоязма №50-60 Эш дәфтәре №16-19 Мультфильм: 1. “Туган көн”</p>

бар	яратам. -Нэрсэ бар? -Туп (курчак) бар. -Нэрсэ юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзлэрен кулланып “Гаилэ”, “Яшелчэ” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.	2. ”Кем нэрсэ ярата?”
БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СЭГАТЬ (58-60)		
	Ел дэвамьнда өйрэнелгэн сүзлэр, сөйлэм үрнэгэ кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1.“Сабантуй бэйрэме”

**“Туган телдэ сөйлэшэбез”
Комплекслы тематик план
Икенче кечкенэлэр төркөмө (3-4 яшь)**

№	Проект темалары	Эшчэнлек төрлөрө	Эшчэнлек саны
1.	Исэнме, балалар бакчасы	Танышу Өйдө кем яши? Мин малай, мин кыз Мияу белэн танышу Өйдөгез танышыйк Өйдө дулашыйк	1 1 1 1 1 1
2.	Уенчыклар	Минем яраткан уенчыкларым Минем яраткан уенчыкларым Карусельгэ сяхэт Без уйнарга яратабыз Йомшак уенчык карау	1 1 1 1 1

		Туп Туган көн Мияу кунакка килгән Уенчыклар кибете	1 1 1 1
3.	Көз	Алтын көз Көз килде Аваз культурасы, Ө авазы Куян үстөргән кишер һәм помидор Яшелчә бакчасында “Шалкан” әкияте Жиләк-жимеш бакчасында Бакчада алмалар өлгерде Уйный-уйный саныбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
4.	Гаилә	Өйдә кем яши? Безнең гаилә Качышлы уйныйбыз Тату гаилә Минем дуслар Өйдәгез дуслашыйк Минем туганнарым Безнең гаилә Әби күчтәнәче Дустыңны сыйла Сөт,чәй Кунакка барабыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1
5.	Кыш	Кар ява Алсуны урамга киендерәбез А.Алиш “Куян кызы” “Чанада шуабыз” рәсемен карау Кышкы уеннар “Куяннар”уенын өйрәнү	1 1 1 1 1 1
6.	Яңа ел бәйрәме	Тиздән чыршы бәйрәме Б.Рәхмәтнең “Кыш бабай” шигырен ятлау	1 1

		Уйныйбыз да, жырлыйбыз да Без бэйрәмгә әзерләнәбез Бэйрәм концерты Яңа ел бэйрәме	1 1 1 1
7.	Минем йортым, минем шәһәрәм	Минем шәһәрәм Мин “КамАЗ” оныгы “Әлли-бәлли итәргә...”бишек жыры Безнең урам Алсуның яңа өе Алсуда кунакта	1 1 1 1 1 1
8.	Безнең авылда	Безнең авылда Зурлар һәм кечкенәләр “Кем нәрсә ярата?”татар халык әкиятен сөйләү “Песи һәм пси балалары”рәсемен карау Ж.Тәржемановның”Үзен бик чиста йөртә”шигырен уку “Кем МИЯУ дип әйтте?” Йорт кошлары Р.Батулланың “Елак әтәч”әсәрен уку Без уйныйбыз	1 1 1 1 1 1 1 1 1
9.	Ватанны саклаучылар көне	Зур гаилә Безнең әтиләр һәм абыйлар Бабайга кунакка барабыз Ватанны саклаучылар көне Очучылар З.Туфайлованың “Шофёр булам”шигырен уку	1 1 1 1 1 1
10.	8нче март	Минем әнием Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа! Без әнигә булышабыз Әбигә кунакка барабыз	1 1 1 1

		Мин энинен ярдэмчесе	1
		Азат кунак чакыра	1
11.	Кыргыз хайваннар	Урманда	1
		Аю белен куян	1
		“Өч аю”экийте	1
12.	Экияттэ кунакта	“Теремкэй” рус халык экиятен сөйлөү	1
		Кыргыз хайваннар	1
		“Төлке, куян һәм этөч”экиятен сөхнөлөштерү	1
			1
13.	Яз	Урамда яз	1
		Яз житте	1
		Яз жыры	1
		“Кояш чык,чык,...”	1
		Язгы күренешләр	1
		Ак аю кунакка килгән	1
		Кошлар	1
		Х.Вахитның “Уңган сыерчык”шигырен уку	1
		Без уйныйбыз	1
			1
14.	Бэйрэмнәр	Бэйрэмгә барабыз	1
		“Балалар бакчасында бэйрэм” дигән рәсем карау	1
		“Урманда зур концерт” - анимацион сюжет карау	1
			1
15.	Жәй	Автобуста сәяхәт	1
		Ж.Тәржемановның “Кикрикүк” шигырен уку	1
		Мультфильмда кунакта	
		М.Мазуновның “Кәжә”шигырен уку	1
		“Кәжә һәм кәжә бәтиләре” рәсемен карау	1
		Чөчәкләр-тормыш яме	1
		Матур жәй, кил безгә	1
		Мин жәйне яратам	1
		“Карга” эндәшен уку	1
		Саф һавада	1

	Экология сукмагы буенча сәяхәт Без уйныйбыз	1 1 1
		105сәгать

**“Туган телдә сөйләшәбез”
Комплекслы тематик план
Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)**

№	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	Без балалар бакчасында	Танышу Без балалар бакчасында	1 1
		Әкиятләр иленә сәяхәт	1
2.	Мин - дөньяның бер кешесе	Әти, әни һәм мин “Гаилә” рәсемен карау Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен уку Г. Тукай “Безнең гаилә” шигырен ятлау Гаилә Мин һәм кешеләр	1 1 1 1 2 2
		“Көз һәм балалар” жыры Анимацион сюжет “Шалкан әкиятен буенча” Әйдәгез, дуслашыйк.	2 1 1
3.	Ю	Б.Рәхмәт “Су” шигырен уку Б.Рәхмәт “Су” шигырен ятлау	1 1
		Качышлы уйныйбыз	1
4.	Көз	Көз килде “Көз” рәсемен карау	1 1
		Качышлы уйныйбыз	1
5.	Куян күчтәнәчләре	Куян күчтәнәчләре	2
		“Шалкан” әкиятен	1
6.	Көз күчтәнәчләре	Жимешләр Р.Батулла “Аю Әппәс” әкиятен сөйләү	1 1
		Әйдәгез, уйныйбыз	1

7. Табын янында	Ашамлыклар	2
	Әбине сыйла	1
	Сыйла	1
	Без кибеткә барабыз, ашамлыклар алабыз	1
	Аш бүлмәсе	1
	Безнең кунаклар	1
	Дустыңны сыйла	1
	Кунак сыйлау	1
8. Татар халык ашлары	Татар халык ашлары	2
	Азат кунак чакыра	1
9. Безнең уенчыклар	Безнең уенчыклар	3
	Әйдәгез уйныйбыз	1
	Уенчыклар белән уйныйбыз	1
	Уенчыклар кибете	1
	Без уйнарга яратабыз	1
	Уйныйбыз	1
	Минем яраткан уенчыкларым	1
	Уенчыклар	2
	Паркка сәяхәт	1
	Алсуның туган көне	1
	Яңа ел килә	1
	Ә.Баринның “Кыш” шигырен уку	1
10. Кыш	Жәнлекләр кышка әзерләнә	1
	Жәнлекләр кышкы урманда	1
	А.Алиш “Куян кызы”	1
	Кыргый хайваннар	1
	Хәйдәрнең “Керпе туны” әкиятен уку	1
	Ә.Баринның “Кыш” шигырен уку	1
	Паркка сәяхәт	1
	Уйныйбыз	1
	Мияуга бүләк	1
11. Халык жәүһәрләре	Киёмнәр	2
	“Ни өчен киёмнәр югалган”	1

12. Ватанны саклаучылар	Безнең Армия	1
	Хәрби һөнәрләр	1
	Очучылар	1
	Без солдатлар	1
	К. Булатованың “Солдатлар” шигырен уку	1
	Иң яхшы әти	1
	Уенчыклар үпкәләгән	1
	“Күңелле уеннар”	1
	Уенчыклар юабыз	1
13. 8 март	Әнием турында сөйлим	1
	З.Туфайлованың “Әни сүзе” шигырен ятлау	1
	Саннар	2
14. Яз	Кар Бабай язны эзли	1
	Яз бүләкләре	1
	Нур Гайсинның “Яз килә” шигырен уку	1
	“Без язны яратабыз”	1
	Уйныйбыз да, саныйбыз да	1
15. Күчмә кошлар	Күчмә кошлар	2
	Х.Вахитның “Уңган сыерчык” шигырен уку	
	Б. Рәхмәтнең “Яз ” шигырен ятлау	
	Бергәләп өйрәник	1
	“Акбай һәм Мияу мажаралары”	1
16. Халык жәүһәрләре	Кунак чакырабыз	2
	“Күңелле ял итәбез”	1
17. Апрель житсә, исеменне жырына куша тургай	Габдулла Тукай	2
	Габдулла Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку	1
	Габдулла Тукайның “Гали белән кәжә” шигырен ятлау	1
	Без татарча сөйләшәбез	2
18. Йорт хайваннары	Йорт хайваннары	1
	К.Ушинскийның “Хайваннар бәхәсе” әсәре	1
	Бу өйдә кем яши?	1

19.	Минем дусларым	“Торна белән Төлке” әкиятен уку	2
		“Без татарча сөйләшәбез”	1
		Ж.Тәржемановның ”Кикрикүк”шигырен уку	1
		А.Алишның”Чукмар белән Тукмар” әкиятен буенча әңгәмә	
		Без театр уйныйбыз	1
		Уйныйбыз	1
20.	Сабантуй бәйрәме	Сабантуйга әзерләнәбез	1
		Күңелле Сабантуй	
		Сабантуй бәйрәме	1
			104 сәгать

**“Туган телдә сөйләшәбез”
Комплекслы тематик план
Зурлар төркеме (5-6 яшь)**

	Проект темалары	Эшчәнлек төрләре	Эшчәнлек саны
1.	«Яхшы сүз-жан азыгы»	Танышу	1
		Ягымлы сүзләр	1
		Сыйла(катнаш эшчәнлек)	1
2.	А. Алиш ижаты	А.Алиш- балалар язучысы.	1
		А.Алиш “Каз белән аккош”	1
		«Чукмар белән Тукмар» (катнаш эшчәнлек)	1
3.	Хуш киләсең, ямьле көз!	Жәйләр үтте, көзләр житте.	1
		Көзгә табигать	1
		“Шалкан” (катнаш эшчәнлек)	1
4.	Көз күчтәнәчләре	Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт	1
		Сыйлыйбыз	1
		“Баллы кишер” (катнаш эшчәнлек)	1
		Түгәлләрдә үсте яшелчә	1
		Яшелчәләр кибете	1
		Бар матур бакча	

5.	Мин яратам сине, Татарстан	Мин яратам сине, Татарстан	1
		Туган жирем-Татарстан	1
		“Уйный-уйный эшлибез”	1
		Гүзэл туган ягыбыз	1
		Туган ил кайдан башлана?	1
		Мультфильм “Акбарс”	1
6.	Төсләр дөньясы	Төсләр	1
		Төсләр дөньясы	1
		“Юл мажаралары”.	1
7.	Кем эшләми, шул ашамый	Яшелчә салаты	1
		Яшелчәләр юабыз.	1
		“Кем эшләми, шул ашамый”	1
8.	Жиләк-жимешләр	Жимешләр	1
		Уйныйбыз да, жырлыйбыз да	1
		Жиләк-жимешләр	1
9.	Минем гаиләм	Безнең гаилә	1
		Әби, бабайларны хөрмәтлик.	1
		“Аш бүлмәсе”	1
10.	Табын янында	Савыт-саба кибетенә сәяхәт.	1
		Савыт-саба.	1
		Бергәләп өйрәнәбез.	1
		Курчак Алиягә булыш	1
		Чәй табыны	1
		“Өч аю” .	1
11.	Киёмнәр дә безне бизиләр	Киём кешене бизи	1
		Киём-салым кибетенә сәяхәт	1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
12.	Салкын кыш Кышкы уеннар	Салкын кыш	1
		Кышкы уеннар	2
		“ Хат ташучы Кар бабай.”	1
		Без суыктан курыкмыйбыз.	1
		Кыш	1
		“Киёмнәр кибетендә”	1

		Кышкы уеннар	1
		Ел фасыллары	1
		Куян кызы	1
13.	Кунак булсаң-тыйнак бул	Без ашыйбыз	1
		Мин кунак яратам	1
		Бергәләп өйрәнәбез	1
14.	Киёмнәр	Киенергә ярдәм ит	1
		Милли киёмнәр.	1
		“Киёмнәр кибетендә”	1
		Киёмнәр дә безне бизиләр.	1
		Киёмнәр дөньясы	1
		”Ни өчен киёмнәр югалган”	1
15.	Йорт жиһазлары	Матур әдәбият белән таныштыру. Өстәл театры “Өч аю”.	1
		Өй жиһазлары кибете.	1
		“Маша һәм өч аю”	1
16.	Муса Жәлил безнең күнелләрдә.	Муса Жәлил безнең күнелләрдә.	1
		“Батырлыкта-матурлык”.	1
		“Шаян уенчыклар”.	1
17.	Кояш гомере телим мин, әнием, сиңа	Без әни белән кибеткә бардык	1
		Әниләр бәйрәме	1
		“Өч кыз”	1
		Әни кирәк	1
		Әниемнең тәмле ашлары	1
		“Туган көн”	1
18.	Без язны яратабыз	Яз килә.	1
		Яз килә, яз!	1
		“Кем нәрсә ярата?”.	1
		Татар халык ижаты аша язны тасвирлау	1
		Нәүрүз – яз бәйрәме	1
		Бар, юк	1
19.	Безнең канатлы дусларыбыз	Күчмә кошлар	1
		Кошлар	1

		“Алтын ай” кибете	1
20.	Габдулла Тукай ижаты	Габдулла Тукай	1
		Г. Тукайның “Кызыклы шәкерт” шигырен уку.	1
		Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнардан өзекләр карау.	1
		Г. Тукай “Безнең гаилә”	1
		“Гаилә” рәсемен карау	1
		Г. Тукай “Бала белән күбәләк”	1
21.	Чисталыкта-матурлык	Саулык-зур байлык	1
		Шигырь уку: Ә.Ерикәй “Чисталык сөябез”	1
		“Чисталыкта-матурлык”	1
22.	Жинү алып килде май	Сугыш ветераннары белән очрашу	1
23.	Кунак көтәбез	“Винни-пух кунакка бара”.	1
		“Чебурашка”	1
24.	Хәрәкәттә -бәрәкәт	Минем яраткан спорт төре.	1
		Шигырь уку: В Хәйруллина “Туплар”	1
		Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган	1
25.	Чәчәкле жәй	Чәчәкләр-тормыш яме	1
		Чәчәкле жәй.	1
		Сабантуй бәйрәме	1
26.	Күңелле Сабантуй	Күңелле Сабантуй уеннары	1
		Сабан туена әзерлек	1
		Сабан туена әзерлек	1
			102

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;

4. Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстәрелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләргә белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Иновацион эш

Яшәешне электрон технологияләргә чолгап алган бу заманда балаларга белем бирү процессы да үзгәрешсез кала алмый. Берничә дистә телеканалдан мультфильмнар карау, компьютер уеннарына күнегеп беткән балалар өчен, аларның кабул итү мөмкинлекләренә туры килгән яңа чаралар уйлап табу - заман таләбе.

Рус балаларына татар теле өйрәтүдә интерактив такта балаларга белем бирү өчен иң мөһим интерактив инструментларның берсе булып тора. Аның ярдәмендә эшчәнлеккә кызыклы һәм мавыктыргыч итеп оештырырга мөмкин. Интерактив такта төрле мультимедия ресурсларда бирелгән мәгълүматларны файдаланырга, комментарийлар кулланырга, эшчәнлеккә өстәмә мәгълүматлар белән баетырга мөмкинлек бирә. Уенчылар, рәсемнәр кулланып яки ковролинда аңлатып булмаган материалны нәкъ менә интерактив такта ярдәмендә бирергә була. Мондый тактада булган һәрбер объектны күчереп йөртәргә, тиз арада яңа рәсемнәр ясарга, аларга төсләр бирергә, үзгәртәргә һәм бетерергә, белем бирүдә ике яклы диалогка ирешергә (интерактив такта- бала), интернеттагы ресурслардан файдаланырга мөмкин (видео материал карау).

Баланың күз алдында барган динамик үзгәрешләр: экрандагы хәрәкәт, төс, тавыш информация бирүне аңлаешлы һәм кызыклы, ә балаларны игътибарлы булырга мәжбүр итә, шуңа күрә тема барлык балаларга да житкерелә дип уйларга нигез бар. Тәҗрибәләр күрсәткәнчә, интерактив такта куллану балаларның өйрәнә торган тема белән кызыксыну дәрәжәсә артуына китерә һәм телне өйрәнү теләкләрен дә арттыра.

«Информацион- коммуникатив технологияләргә мөктәпкәчә яшьтәге балаларның танып-белү эшчәнлекләрен һәм телне үстәрүдә куллану» программасын тормышка ашыру өчен бөтен мөмкинлекләр дә тудырылган.

Барлык педагоглар да Microsoft Power Point программаларында меток эшкәртмәләр ясау һәм компьютерны өйрәнү буенча курслар үттеләр. Санитар- гигиеник таләпләргә туры килгән махсус жиһазландырылган кабинет бар.

Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү

Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының “Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилия се	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Хәлләр ничек?”, “Рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, уйна, ю, аша, эч)	Тирә - юндыгә предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләргә аңлап сөйләмдә куллану.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								

Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 1,9 га кадәр	Аңлый, русча җавап бирә.

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

- 1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)**

1. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидиктик уен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Уен эчтәлегә: Уен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...) Уенны интерактив тактада, проекцион техника экранында, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәргә була.

3. Дидиктик уен "Кәзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Уен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чэй)

Уен эчтәлеге: Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. ("Алма"...)
Уенны рәсемнәр кулланып та үткәрәп була.

5. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай, куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чэй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күрсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик үен "Исемен әйтсән бирәм"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай, куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чэй).

Уен эчтәлеге: Өстәлдә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны (рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Эти"... Бала дәрәс җавап бирсә, аңа уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик үен "Әйе-юк"

Сүзнең дәрәс үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләргә үзлектән, аңлап дәрәс күрсәтә, исемен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмдә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану ("Исэнме", "Исэнмесез", "Сау бул", "Сау булыгыз", "Рәхмәт", "Хәлләр ничек?")

1. Ситуатив күнегүләр.

а) "Куян аюга кунакка килә". Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исэнләшә?) - "Исэнме аю".

б) "Куян аюда кунакта булды". Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек сабуллаша? (Нәрсә әйтә?) - "Сау бул, аю".

в) "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

2. Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Уен эчтәлеге: Тәрбияче Акбай (Мияу) роләндә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

3. Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсе белән исэнләшеп, хәлләрен сорап, сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмдә җавап бирә.

Уртачадан түбән (1-1,9) - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3.Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, ю, аша, эч, уйна)

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар". (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеген: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык "ашый" башлый. Бала боерыкны дәрәс итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәжә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәс үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-1,9) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4.Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.

1.Дидактик уен "Уенчык нинди?".

(Лексика: зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлеген: Уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкны сыйфат билгесе белән атарга тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2.Дидактик уен "Тап, күрсәт һәм әйт".

(Лексика: чиста, пычрак).

Уен эчтәлеген: Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю" ...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3.Дидактик уен "Курчакка бүләк".

(Лексика: зур, кечкенә).

Уен эчтәлеген: Тәрбияче зур курчакка - зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп ", "Мә, кечкенә туп".

4.Дидактик уен "Дәрәс сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5.Дидактик уен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне дә кулланып була.

- Ничә туп? - Биш туп.

6. Сюжетлы-рольле уен: "Сыйлым".

(Лексика: тәмле)

- Оля, мэ ипи, аша. Ипи тэмле(ме)?

- Эйе, ипи тэмле.

Югары дэрэжэ (2,7-3)- эйберлэрнең сыйфат билгелэрен, күләмен исем белән кушып дөрөс әйтә.

Уртача дэрэжэ (2-2,6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дэрэжэ (1-1,9) - эйберлэрнең билгелэрен, күләмен рус телендә әйтә.

5.Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1.Уен ситүациясе "Әйдәгез танышабыз".

Уен эчтәлеге: "Син кем?" соравына аңлап жавап бирүе билгеләнә.

К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? - Мин Оля (Коля).

- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? - Юк, мин малай (эйе, мин кыз).

2.Уен ситүациясе "Күнак каршылыйбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?"- Мин әби (бабай).

Позови бабушку (дедушку). -Әби (бабай) кил монда.

Поздоровайся с бабушкой (дедушкой) - Исәнме,әби (бабай).

Спроси у бабушки (дедушки) "Как дела?"- Әби (бабай) хәлләр ничек?- Әйбәт, рәхмәт.

Предложи бабушке (дедушке) сесть. - Әби (бабай) утыр.

Предложи бабушке (дедушке) пить чай. - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша, эч") һәм сабуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрәндәге 3 нче биремне кулланып була.

4.Уен ситүациясе "Күнакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрәндәге 16 нчы биремне кулланып була.

5.Уен ситүациясе "Бер - беренне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком". - Мә, алма, аша.- Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?" - Алма тәмле?- Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрәндәге 6 нчы биремне кулланып була.

6. Уен ситуациясе "Уенчылар илендә"

Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

Предложи поиграть с игрушкой. - Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

Позови друга, предложи помыть игрушку. -Коля, кил монда.- Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-1,9) - аңлый, русча жавап бирә.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының “Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

№	Баланың исеме, фамилия се	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	Бал лар	дәр жә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәр өйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану ("Исәнме", "Исәнмесез", "Сау бул", "Сау булыгыз", "Рәхмәт", "Хәлләр ничек?")	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди? Ниче?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр өйгү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, иниңәт илү, бәсләү)		
1.	Коля							

2.	Оля...							
Нәтижәләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр		Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.						
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр		Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмдә аралаша.						
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 1,9 га кадәр		Аңлый, русча җавап бирә.						

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

**1. “Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә,
татарча исемнәрен әйтергә кушыла)**

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Үен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: - Бу нәрсә? – Аш (Бу аш).

2. Дидактик үен “Кәрзində нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Үен эчтәлегә: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм җиләк-җимеш алып килгән. Куян сорый: - Нәрсә бар? – Кәбестә.

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш.

- Нәрсә юк? – Кишер юк. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәргә була.

4. Дидактик үен “Доресен җит”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Үен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2,7-3) — сүз байлыгы җитәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй җиһазлары атамаларын аңлап дорес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмдә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану.

(“Исэнме”, “Сау бул”, “Рэхмэт”, “Исэнмесез”, “ Сау булыгыз”, “Хэллэр ничек?”).

Ситуатив күнөгүлөр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

Поздоровайся с Акбаем.

Спроси как дела у Акбая.

Скажи спасибо Акбаю.

Попрошайся с Акбаем.

Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Попрошайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-1,9) – аңлый, жавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

(Лексика: кил, утыр, йокла, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Уен эчтәлеге: Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзә башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-1,9)– 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла. Өч төп сорауны куя белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

2. Дидактик уен “Нинди?”

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрен билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап жавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

3. Дидактик уен “Ничә?”

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик уен “Дөрес сана”

Тәрбияче уенчылар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәренә санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә “Ничә...?” соравын куялар һәм жавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзә дә бирә ала. “Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-1,9)– диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорауына аңлап жавап бирүләре билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? - Мин Оля яки Коля.
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? - Юк, мин малай.

2. Уен ситуациясе “Кунак каршылыбыз”.

К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. - Кем анда? - Мин Акбай.

Позови Акбая. - Акбай, кил монда.

У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку:

- Акбай, мә кызыл туп. - Рәхмәт.

Угости гостей супом или кашей. - Мә, аш (ботка) (аша).

Что бы съестъ угощение попроси ложку.

- Кашык бир. - Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык. - Рәхмәт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! – Исәнме!
- Хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.
- Хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.
- Аю бир (әле). - Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә? - Ике аю.
- Мә, ике аю. - Рәхмәт.
- Сау бул. - Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-1,9) – аңлый, русча жавап бирә.

Коррекция эше

«Минем өем» проекты буенча коррекция эше

Үткәру вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем №	Баланың исеме фамилиясе
Октябрь	1.	“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? сорауларына җавап бирү.	1.Дидактик уен “Матур өйдә кем яши?” 2.Дидактик уен “Кем юк” (әйе – юк). 3.Дид.уен “Исемен әйтсәң бирәм” (гаилә әгзалары, уенчыклар).		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”)	1.Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. 2. Ситуатив күнегү “Кунак сыйлау”. 3. Ситуатив күнегү “Дустыңны сыйла”.		
Декабрь Январь	3.	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, йокла, уйна, ю, аша, эч)	1.Дид.уен: “Командир”. 2.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 3. «Шаян уенчыклар»		
Февраль Март	4.	Тирә - юньдәге предметларның сыйфатын, күләмен белдерә торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	1.Дид. уен “Бу нәрсә, ничә?”. 2.Уен ситуациясе: “Курчакка бүләк”(зур – кечкенә) 3.Дид.уен “Дөрәс сана”.		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)	1.Уен ситуациясе “Өйдә, танышыйк”. 2.Уен ситуациясе “Кунак каршылау”. 3.Уен ситуациясе “Кунак сыйлау”. 4.”Уенчык сорап ал”.		
Май		Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү			

“Уйный-уйный үсэбэз”проекты буенча коррекция эше

Үткэрү вакыты	№	Сораулар, биремнэр	Уеннар, күнегүлэр, биремнэр	Төркем №	Баланың исеме фамилиясе
Октябрь	1.	“Уйный-уйный үсэбэз” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану. Бу кем? Бу нәрсә? Нинди? Ничә? сорауларына жавап бирү.	1.Дидактик уен “Бу нәрсә?” 2.Дидактик уен “Бу кем?” 3.Дидактик уен “Нинди? Ничә?” 4.Дидактик уен “Дәресең әйт” 5.Дидактик уен “Кем юк”.		
Ноябрь	2.	Ягымлы сүзләр куллану (“Исәнме”, “Исәнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Өйбәт”).	1.Ситуатив күнегү: “Яшелчәләр кибете”. 2. Ситуатив күнегү: «Телефоннан сөйләшү». 3.Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла".		
Декабрь Январь	3.	“Төсләр дөньясында” Боерыкны бирә белү (кил монда, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, йокла)	1. «Мияу-мияу нинди?» 2.Дид.уен «Командир». 3.Дид.уен «Мин әйтәм – син эшлә» 4. «Шаян уенчыклар»		
Февраль Март	4.	Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. Киёмнәрне, савыт-сабаларны, йорт жиһазларын ныгыту (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә?)	1.Сюжетлы-рольле уен “Киёмнәр кибете” 2.С/рольле уен “Савыт-саба кибете”. С/рольле уен “Супермаркет” 3.Сюжетлы-рольле уен: «Туган көн». Дид.уен «Парын тап» (төсләр)		
Март Апрель	5.	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).	1.Уен ситуациясе “Таныш булайк”. 2.Уен ситуациясе “Кәрзіндә нәрсә бар”. 3.Уен ситуациясе “Куяңнарга киенергә		

			булыш”. 4. Уен ситуациясе “Аюлар яңа өйгә күчә, булыш” 5. Уен ситуациясе «Савыт-сабалар бүләк итәбез».		
Май		Татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.			

Уртанчылар төркеме татар балалары белән коррекция эше

Үткәру вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем №	Баланың исеме, фамилиясе
Октябрь	1.	Үзең турында сөйләү.	1. Ситуатив күнегүләр: “Танышабыз” 2. Схема, пиктограммалар ярдәмендә эш: “Үзең турында сөйлә”.		
Октябрь	2.	Ягымлы сүzlәр.	1. Уеннар: “Дөрәс әйт”, “Ашханәдә”. 2. Сюжетлы уеннар: “Әбидә кунакта”. 3. Х/уеннар: “Чылбырлы”.		
Ноябрь	3.	Уенчыкка боерык бирә алу: бир, кил, утыр, бас, ал, аша, йөгәр.	1. Сюжетлы уен: “Куяңны сыйла”, “Кибет”. 2. Х/уен: “Талчыбыгым”. 3. Санамышлар. 4. Тел шомарткычлар: “Ю-Ю-Ю”.		
Ноябрь	4.	Бирелгән сорауларга дөрәс җавап бирү (кем? нәрсә? нишли?).	1. Картинкалар буенча эшләү “Гаилә”. 2. Уенчыклар ярдәмендә эш. 3. Уеннар: “Бу нәрсә?” 4. Х/уеннар: “кәрзиндә ниләр бар?” 4. Табышмаклар.		
Декабрь	5.	Рәсем, әйберләр күрсәтелә. Нинди?	1. Х/уеннар: “Пәси, нинди төс?” 2. Д/уен: “Бу нинди?”		

		соравына жавап бирү.	3.Ситуатив күнегүлөр: “Хайваннар – безнең дуслар”.		
Январь	6.	Предметларны санау.	1.Уеннар: “Бер һәм күп”, “Кем күбрәк жыя”. 2. С/уеннар: “Бармакларны сана”. 3.Картинкалар буенча эшләр: “Гаилә.”		
Февраль	7.	Гади жөмлөләр төзү.	1.Картинкалар буенча эшләр: “Яшелчә бакчасында”. 2. Сюжетлы уеннар: “Шифаханә”. 3.Схема ярдәмендә эш: “Табышмаклар төзе”. 4. Х/уеннар: “ Чылбыр”.		
Март	8.	Уенчык турында сөйләр.	1. Схема ярдәмендә эш: “Уенчыгың турында сөйләр”. 2. Ситуатив күнегүлөр: “Без уйныйбыз”. 3. С/уен: “Уенчыклар кибете”.		
Апрель	9.	Сюжетлы рәсемнәр буенча хикәя төзү.	1.Картина буенча эшләр: “Язгы урман”. 2. Пиктограмма ярдәмендә хикәя төзү. 3. Д/уен: “Дәвам ит”. 4. С/уен: “Белмәмешкә булыш”.		
Апрель	10.	Иллюстрацияләр күрсәтелә, әсәрнең исеме сорала.	1.Картинкалар белән эш. 2. Д/уен: “Жөмләне дәвам ит”, “Тәржемәче”. 3. Ситуатив күнегүлөр: “Табын янында”.		
Май		Ана телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләр.			

Зурлар төркеме татар балалары белән коррекция эше

Үткәру вакыты	№	Сораулар, биремнәр	Уеннар, күнегүләр, биремнәр	Төркем №	Баланың исем фамилия се
Октябрь	1.	Үзең турында сөйләү	1.Ситуатив күнегү: «Танышу кичәсе».		
Октябрь	2.	Ягымлы сүzlәр	1.“Ромашка “дид.уены уйнау. 2.“Белмәмештә кунакта” ситуатив күнегү.		
Ноябрь	3.	Сүzlәрне темалар буенча гомүмиләштерү	Дид.уеннар: 1. “Бер сүз белән әйт”. 2.“Посылкада нәрсәләр бар?” 3. “Нәрсә артык?”		
Ноябрь	4.	Сорауларга җавап бирү кем? нәрсә? нишли? нинди? ничә?	1.Дид.уеннар: а)“Бу кем?Нишли?”. б) “Дөрәс сана”. в)”Буяу нинди төстә?” 2.Х.уен “Мәликә”не уйнау. 3.Пиктограмма ярдәмендә кемнең нәрсә эшләвен әйтергә өйрәнү.		
Декабрь	5.	Авазларның әйтелешен тикшерү ү,ә,ң,ж,һ,ө	1.Дид.уен: “Сүzlәр чылбыры” 2.Сузык,тартык авазлар артикуляциясен ныгыту өчен күнегүләр. 3.Х.уен “Кульяулыгым”.		

Декабрь	6.	Жөмлөлэрне тулыландыру (бала...ашый, чэчэк...төстө)	1.Дид.уен”Бэйлэнешле сүзлэр тап”. 2.Уен:”Мәкальне әйтеп бетер”. 3.Уен:”Сорау – жавап” 4.Дид.уен “Исеңә төшер һәм жөмләне тәмамла”. 5.Сүзле уен: “Киресен әйт”.		
Январь	7.	Мәгънәләре буенча капма-каршы сүзләр (антонимнар)	1.Дид.уен: “Мин башлыым, син дәвам ит”. 2.Дид.уен: “Яхшы – начар”. 3.Х.уен “Чылбыр”. 4.Табышмаклар.		
Февраль	8.	Хайваннарның балаларын әйтү (күпләктә берләктә)	1.Схема ярдәмендә эш: “Хайваннар турында сөйлә”. 2.Дид.уен “Хайваннарның балаларын тап”. 3.Дид.уен: “Серле китап” (кем кайда яши?).		
Март	9.	Сюжетлы рәсемнәр буенча хикәя төзү	1.Картина белән эш “Яз килә”. 2.Пиктограмма ярдәмендә хикәя төзү. 3.Дид.уен: “Мин урманга бардым...”		
Апрель	10.	Әдәбият һәм фольклор	1.Картина белән эш “Мин башлыым, син дәвам ит”. 2.Дид.уен “Тәржемәче”.		
Май	11.	Ана телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.			

Ата- аналар белән эш

- Икенче кечкенэләр төркеменә яңа килгән татар милләтәннән булган балаларның ата – аналары белән анкета үткәрү.
- Ата – аналар жылышында чыгышлар ясау.
- Консультацияләр үткәрү.
- Ачык ишекләр көне үткәрү.
- Балалар бакчасының сайтында информацияләрне яңартып тору.
- “Татарча сөйләшәбез – Говорим по – татарски” папкаларындагы информацияләрне яңартып тору.
- Индивидуаль консультацияләр бирү, әңгәмәләр үткәрү.
- Ата- аналарның, балаларның рәсемнәре күргәзмәсе үткәрү.

Педагогик коллектив белән эш

- Педагоглар өчен татар теленә өйрәтү курслары үткәрү.
- Педагогик киңәшмәләрдә чыгышлар ясау.
- Консультацияләр бирү.
- Төркем тәрбиячеләре һәм белгечләр белән берлектә бәйгеләр үткәрү.
- Ачык ишекләр көнендә эшчәнлек күрсәтү.

Мәктәп белән бәйләнеш

- Мәктәп һәм бакча балалары белән уртақ бәйрәмнәр үткәрү.
- Ата- аналар жылышларына гимназия һәм мәктәп укытучыларын чакыру.
- Үзара эшчәнлек һәм дәресләр карау.

III НЧЕ БҮЛЕК. Оештыру

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоозмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар).
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Материаль - техник яктан тээмин ителеш

Татар теле кабинеты	Белем бирү эшчәнлеге, индивидуаль, коррекцион эш, ата-аналар, педагоглар өчен консультацияләр, ачык эшчәнлекләр .	Зурлар һәм балалар өчен өстәлләр, урындыклар, интерактив такта, ноутбук, уенчыклар, дидактик, интерактив уеннар, балалар әдәбияты, тематик папкалар, альбомнар, укыту - методик комплект (демонстрацион, таратма материал, аудио, видео дисклар, маскалар, театрларның төрле төрләре), ГР һәм РФ символикасы.
---------------------	---	---

Программалы - методик яктан тээмин ителеш

Зарипова З.М., Кидрячева Р. Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011.
Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012.
Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.

Предметлы - үстерелешле әйләнә тирәлек

Эш дәфтәрләре

Кидрячева Р.Г. «Татарча сөйләшәбез». 4-5 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Хәтер», 2012.
Кидрячева Р.Г. «Татарча сөйләшәбез». 5-6 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Хәтер», 2012.
Кидрячева Р.Г. «Татарча сөйләшәбез». 6-7 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, “Татарстан китап нәшрияты», 2012.

Тавышлы күрсәтмәлелек

Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проеты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар”, проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Минем өем” проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.
Кидрячева Р.Г. “Уйный- уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. “Аксу” компаниясе, 2012.

**Күрсэтмэ, таратма материаллар,
театр эшчэнлеге өчен атрибутлар.**

“Минем өем” проекты буюнча 4-5 яшьлек балалар өчен

1.А4 форматында күрсэтмэ рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, пәси, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 пәси, 2 пәси, 3 пәси, 4 пәси, 5 пәси; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар»	Һәрберсе 15 данә

	Ипи, алма, чэй, сөт.	
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
Бармак уеннары өчен атрибутлар	бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә

	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.	Һәрберсе 1 данә
	«Саннар»10)	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 15 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй жиһазлары»	Һәрберсе 15 данә

	Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

Циклограмма

постоянных дел на год воспитателя (по обучению детей татарскому языку)

№ п/п	Содержание работы	Сроки	Периодичность
1.	Диагностика	Сентябрь – май	2 раза в год
2.	Итоговые занятия		1раз в квартал
3.	Развлечения с детьми		1раз в квартал
4.	Совместные развлечения с родителями		1раз в квартал
5.	Консультации для родителей и воспитателей		В течение года
6.	Сезонные праздники		В течение года
7.	Народные праздники		В течение года
8.	Проведение поэтических вечеров		В течение года
9.	Оформление уголка “Татарча сөйләшәбез” в группах для		В течение года

10.	родителей Оформление стенда для воспитателей, родителей, сотрудников в холле		В течение года
11.	Пополнение материала в кабинете татарского языка и в музее быта татарского народа.		В течение года
12.	Участие в методической работе ДОУ, МО, города, региона		В течение года

Әдәбият

1. Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боекы нигезендә расланган).
2. Татарстан Республикасының “Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында” Законы.
3. Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.
4. Гальперин П. Я. “Основы теории поэтапного формирования умственных действий и концепции порождения речи”. - Москва, 1989.
5. Пассов Е. И. “Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению”. - Москва, 1989.
6. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
7. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2011
8. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2012
9. Зарипова З.М., Кидрячева Р.Г. “Татарча сөйләшәбез”. 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2012.
10. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Әй, уйныйбыз, уйныйбыз”.- Казан, 2013.
11. Зарипова З.М., Исаева Р.С. “Үстерешле уен”.- Казан, 2013.
12. К. В. Закирова К.В., Муртазина Л.Р. “Балачак – уйнап - көлеп үсәр чак”.- Казан, 2012.